

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl předsedou senátu JUDr. Milanem Podhrázkým ve věci žalobkyně **A., spol. s r.o.**, se sídlem X, IČO: x, zastoupené Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem se sídlem Na Flusárně 168, Příbram, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného č. j. 2009-60/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-21/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-35/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-56/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-25/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-36/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-22/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-29/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-38/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-9/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-5/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-47/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-49/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-34/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-54/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-40/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-24/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-28/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-16/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-15/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-57/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-18/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-2/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-33/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-41/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-31/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-23/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-46/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-44/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-50/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-20/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-52/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-37/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-30/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-59/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-55/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-51/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-19/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-12/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-61/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-53/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-11/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-14/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-42/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-26/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-43/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-48/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-39/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-32/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-13/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-17/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-58/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-45/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-27/2017-900000-304.1 ze dne 11. 1. 2017, č. j. 2009-6/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-3/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-8/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-4/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-10/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, č. j. 2009-7/2017-900000-304.1 ze dne 10. 1. 2017, **o návrhu žalobkyně na osvobození od soudních poplatků,**

t a k t o :

Návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) doručenu soudu dne 13. 3. 2017 se žalobkyně domáhá zrušení 61 shora označených rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadená rozhodnutí“). Napadenými rozhodnutími žalovaný změnil 61 rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „celní úřad“) tak, že zrušil část jejich výroku, kterou bylo žalobkyni předepsáno penále podle ustanovení § 251 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a v ostatním ponechal rozhodnutí celního úřadu beze změny.

Soud vyměřil žalobkyni usnesením ze dne 14. 3. 2017, č. j. 48 Af 7/2017-436, soudní poplatek za podání žaloby proti napadeným rozhodnutím ve výši 183.000,- Kč a vyzval ji k zaplacení ve lhůtě 1 týdne.

Podáním ze dne 24. 3. 2017, doplněným dne 13. 4. 2017, žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků. Žádost odůvodnila tím, že soudní poplatek ve výši 183.000,- Kč je mimo její finanční možnosti, neboť vzhledem ke svým majetkovým poměrům si nemůže dovolit jednorázově zaplatit takto vysokou částku. Uvedla dále, že ačkoliv eviduje ke dni 7. 4. 2017 neuhrazené pohledávky v celkové výši 25.925.306,99 Kč, nelze dovozovat, že by měla dostatek prostředků na uhrazení vysokého soudního poplatku, neboť se jedná o pohledávky dosud neuhrazené a prostředky inkasované od dlužníků žalobkyně budou především použity pro další činnost žalobkyně, tedy na mzdy zaměstnanců, odvody do státního rozpočtu, rozvoj výroby aj. Stejně tak i movitý majetek, který žalobkyně ke dni 7. 4. 2017 vlastní, není pro posouzení její majetkové situace rozhodný, neboť se jedná výlučně o majetek sloužící podnikatelské činnosti, a pokud by došlo k jeho zpeněžení, byla by ohrožena činnost žalobkyně a její zaměstnanci. Co se týče stavu bankovních účtů, poukázala žalobkyně, že má úvěr ve výši 35.000.000,- Kč a celkový stav jejích bankovních účtů je tudíž záporný, což svědčí o tom, že nemá dostatek prostředků na uhrazení soudního poplatku. Totéž má plynout i z daňových přiznání žalobkyně za roky 2013 – 2015. Pokud jde o nemovité věci v jejím vlastnictví, uvedla, že nemovitosti v k. ú. Z. tvoří areál žalobkyně a nelze jej zpeněžit, neboť v tom případě by neměla kde provozovat svou činnost. Nemovité věci v k. ú. L. jsou navíc zatíženy zástavním právem. Odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2011, sp. zn. IV. ÚS 121/11, publ. pod č. 96, sv. 61 Sb. ÚS, podle nějž *„samotná existence práva k nemovitosti sice představuje majetkovou hodnotu, již lze zpeněžit a posléze takový výtěžek použít na zaplacení soudního poplatku ..., soudy však musí pečlivě vážit, kdy lze tento postup spravedlivě žádat.“* Po žalobkyni nelze spravedlivě požadovat, aby se zbavila veškerého majetku, pokud se chce domoci svého Listinou základních práv a svobod zaručeného práva na soudní a jinou právní ochranu. Odkázala rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 – 95, publ. pod č. 2163/2011 Sb.NSS, z nějž plyne, že *„prohlášení žadatele o vlastnictví nemovitosti však samo o sobě ještě není dostatečným podkladem pro závěr o schopnosti uhradit soudní poplatek. Znamenalo by to totiž, že prostředky k úhradě poplatku mohou být "prostřednictvím“ těchto nemovitostí získány. Tak tomu ovšem může být jen u osob, které nemovitosti vlastní za účelem obchodování s nimi, či za účelem jejich pronájmu ... zpeněžení i zadlužení konkrétní nemovitosti je navíc úkonem časově náročným, ve vztahu k výši soudního poplatku neadekvátním a zpeněžení pak*

i nevratným.“ Nemovité věci ve vlastnictví žalobkyně přitom neslouží k účelu obchodování s nimi ani k jejich pronajímání a po žalobkyni tudíž nelze požadovat, aby je zpeněžila.

Žádost žalobkyně doložila seznamem svých pohledávek ke dni 7. 4. 2017, přehledem movitých věcí větší hodnoty ke dni 7. 4. 2017, výpisem stavu bankovních účtů ke dni 4. 4. 2017, daňovými přiznáními k dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období let 2013, 2014 a 2015 a evidencí práv k nemovitým věcem zapsaným v katastru nemovitostí ke dni 10. 4. 2017.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

Krajský soud v Praze žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků posoudil takto:

Účelem osvobození od soudních poplatků není ulehčit účastníkovi finanční břímě spojené s vedením soudního řízení, nýbrž umožnit přístup k soudu těm osobám, kterým by byl v důsledku nedostatku prostředků přístup k soudu upřen. Důvodem pro osvobození proto nemůže být pouze výše vyměřeného soudního poplatku. Účastník žádající o osvobození od soudních poplatků musí tvrdit a prokázat, z jakých konkrétních důvodů není v jeho finančních možnostech vyměřený soudní poplatek uhradit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2004, č. j. 1 Afs 5/2003 – 54, publ. pod č. 311/2004 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz) Je tedy na žalobkyni, aby tvrdila a osvědčila nedostatek prostředků k uhrazení soudního poplatku. Tato povinnost je o to zásadnější v situaci, kdy je žalobkyně kapitálovou obchodní korporací, neboť není úlohou soudu provádět komplexní ekonomickou analýzu jejího hospodaření za účelem zjištění, zda je skutečně objektivně nemajetná. Nestačí tak pouze tvrdit nedostatek peněžních prostředků, nýbrž je povinností žalobkyně uvést konkrétní skutečnosti a důvody, z nichž dovozuje, že jí její hospodářské poměry neumožňují zaplacení soudního poplatku, a tato tvrzení doložit relevantními doklady zachycujícími její hospodářské poměry.

Z předložených dokladů vyplývá, že žalobkyně podniká v oblasti výroby dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Žalobkyně předložila soudu daňová přiznání k dani z příjmů (včetně účetních závěrek) za tři zdaňovací období roků 2013 – 2015. Z daňových přiznání a účetních závěrek vyplývá, že v roce 2013 dosáhla zisku 13.761.655,- Kč, v roce 2014 ztráty ve výši 803.716,- Kč a v roce 2016 zisku 9.013.245,- Kč. Podle účetních závěrek dosahovala její aktiva k 31. 12. 2014 výše 267.382.000,- Kč a k 31. 12. 2015 výše 335.943.000,- Kč. K 31. 12. 2014 vlastnila dlouhodobý hmotný majetek v účetní hodnotě 151.563.000,- Kč a k 31. 12. 2015 v hodnotě 186.192.000,- Kč. Výše bankovních úvěrů a výpomocí poskytnutých žalobkyni přitom dosáhla k 31. 12. 2014 celkové výše 121.054.000,- Kč a k 31. 12. 2015 výše 134.280.000,- Kč. Z dalších ukazatelů je třeba poukázat také na skutečnost, že nerozdělený zisk žalobkyně z uplynulých let činil k 31. 12. 2015 částku 52.308,- Kč. Z výkazů zisku a ztrát dále vyplývá, že v roce 2014 žalobkyně dosáhla tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb ve výši 157.621.000,- Kč a v následujícím roce 2015 již 261.480.000,- Kč.

Přestože se jedná o údaje za již uplynulá zdaňovací období, lze na základě uvedených skutečností konstatovat, že žalobkyně je dlouhodobě v dobré hospodářské kondici a její podnikání se zdravě rozvíjí. Z doložených listin nevyplývá, že by se musela vyrovnávat s podstatnými hospodářskými problémy nebo překážkami, které by mohly ohrozit její dosavadní podnikání a rozvoj. Je rovněž zřejmé, že má přístup ke zdrojům financování svého

provozu, ať již z vlastních nebo cizích zdrojů (bankovní úvěry, půjčky). Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že by se její současná situace nějak podstatně změnila.

Rovněž údaje vyplývající z výkazů o stavu pohledávek, bankovních úvěrů a evidence majetku větší hodnoty dokládají, že aktuální hospodářská situace žalobkyni nebrání v zaplacení vyměřeného soudního poplatku. Žalobkyně má v současné době na různých bankovních účtech k dispozici částku přesahující 5.400.000,- Kč, tedy částku, která takřka třicetinasobně převyšuje výši vyměřeného soudního poplatku. Žalobkyně k tomuto uvedla, že celkový stav jejích účtů je záporný, neboť má úvěr ve výši 35.000.000,- Kč, z čehož podle jejího názoru plyne její nedostatek finančních prostředků. Toto tvrzení je však značně zjednodušující. Financování prostřednictvím cizích zdrojů je běžnou součástí podnikatelské činnosti. Byť aktuální výše úvěru převyšuje disponibilní prostředky na účtech žalobkyně, neznamená to, že tyto disponibilní prostředky nemohou být použity k zaplacení soudního poplatku. Pro posouzení toho, zda je žalobkyně může využít k zaplacení soudního poplatku, aniž by tím ohrozila splacení bankovního úvěru (nebo plnění jiných splatných závazků), jsou podstatné především podmínky splacení úvěru. Žalobkyně však neuvedla, kdy nastává splatnost úvěru, popř. dalších úvěrů na jiných jejích účtech, ani jaká je případná výše a periodicita splátek. Nelze proto jednoznačně konstatovat, že její momentální finanční situace neumožňuje použít disponibilní prostředky k uhrazení soudního poplatku.

Z dalších listin poskytnutých žalobkyní pak vyplynulo, že v jejím vlastnictví jsou hmotné movité věci o celkové hodnotě nejméně 62.748.374,57,- Kč a blíže nespecifikované nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí na listu vlastnictví č. x v k. ú. L. a na listu vlastnictví č. x v k. ú. Z. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že možnost případného zpeněžení hmotných movitých a nemovitých věcí za účelem úhrady soudního poplatku je až krajní variantou. Vlastnictví takového majetku je však současně indikátorem toho, že z vlastněných věcí žalobkyni plyne výnos, popř. že disponuje prostředky nutnými k udržování a používání tohoto majetku. Lze ostatně poukázat na žalobkyní citované usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 – 95, v němž se uvádí, že: „*Z vlastnictví nemovitosti či více nemovitostí však na druhé straně lze soudit na to, že účastník má prostředky, z nichž tyto nemovitosti udržuje, či dokonce, že z těchto nemovitostí má určitý výnos. Vlastnictví nemovitosti, stejně jako jiných hodnotných věcí, tedy je jedním z hledisek, z nichž lze usuzovat na majetkové poměry, jakož i na prostředky, jimiž účastník disponuje.*“ Na základě údajů o hospodářských výsledcích a o majetku žalobkyně je podle názoru soudu vysoce pravděpodobné, že při rozsahu jejího podnikání představuje soudní poplatek ve vyměřené výši výdaj, který je zcela v jejích finančních možnostech.

Bez významu konečně není ani skutečnost, že žalobkyně eviduje peněžité pohledávky v celkové výši 25.925.306,99,- Kč. Pokud žalobkyně tvrdí, že prostředky získané z těchto pohledávek budou použity na její činnost, je třeba uvést, že je zcela na vůli žalobkyně, jak se získanými prostředky naloží. Investice do vlastní provozní činnosti ovšem nelze bez dalšího upřednostňovat před splněním povinnosti uhradit soudní poplatek, ledaže by žalobkyně doložila další významné skutečnosti, ze kterých by vyplynulo, že je nucena výdaje na vlastní činnost upřednostnit před zaplacením soudního poplatku, např. v důsledku prodlení s výplatou mezd nebo plněním jiných závazků či v důsledku hrozícího úpadku. Takové skutečnosti však žalobkyně ani netvrdila.

S ohledem na výše uvedené proto soud neshledal v dané věci naplnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s., a proto návrh žalobkyně zamítl.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V Praze dne 9. května 2017

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
předseda senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová